

”Om ni är tysta!” Självtändiga uppmaningar med bisatsstruktur?

Johanna Karlsson

Lunds universitet, Språk- och litteraturcentrum, johanna.karlsson@nordlund.lu.se

I min kommande avhandling *Uppmaningens realisering i en idrottspedagogisk kontext* tar jag avstamp i skolämnet Idrott och hälsa och undersöker en lärares användning av uppmaningar för att kommunicera med sina elever och förmedla innehållet i ämnet. Läraren undervisar på en högstadieskola där en majoritet av klasserna består av en blandning av elever med svenska som förstaspråk, elever med svenska som andraspråk och nyanlända elever. Jag riktar mitt intresse mot den variation i språkbruk som förekommer inom uppmaningar och om denna variation är mottagarrelaterad. I det här föredraget kommer jag att fokusera på förekomsten av uppmaningar som ur en strukturell synvinkel verkar bisatsformade:

(1) *Om ni är tysta* ≈ Var tysta!

Av de 1352 uppmaningar som analyseras i min undersökning är 6 uppmaningar av den till synes bisatsformade typen, och jag har uppmärksammat uttryckstypen även i andra sammanhang. I detta föredrag kommer jag att utgå från SAG:s beskrivning av den svenska uppmaningen och ge olika förslag på möjliga analyser av strukturen. Strukturen kommer bland annat att prövas som huvudsatsekvivalent, som desiderativ huvudsats och som fristående och självständig bisats.